

بارم‌بندی امتحان کتبی عربی، زبان قرآن (۳) علوم و معارف اسلامی پایه دوازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

نوبت اول (از درس اول تا پایان درس پنجم)

جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
نمره ۲	۰/۵	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد) یا پر کردن جای خالی با کلمه مناسب ارائه شده	
	۰/۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حدّ اسم‌های به کار رفته در کتاب دوازدهم)	
نمره ۶/۵	۵/۵	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۰/۵	تکمیل ترجمه ناقص	
نمره ۱۰	۲	ترجمه فعل ماضی و مضارع مجهول معتل ثلاثی مجزّد در جمله طرح شود. (نیم نمره حتماً باشد)، بقیه موارد ۱,۲۵ نمره شامل: ترجمه ماضی استمراری، بعید و نقلی، امر، نهی، مستقبل و مصدر در جمله یا «تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و مصدر مناسب برای جای خالی در جمله»، «تشخیص نوع فعل»، «تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر نوع در میان چند کلمه» و «ذکر صیغه فعل»	مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۱/۲۵	مصدر ثلاثی مزید، مصدر میمی، مصدر صناعی، مصدر مزه و مصدر نوع	
	۰/۵	تشخیص نوع اسم مذکر و مؤنث	
	۱	تشخیص ضمیر مناسب برای جای خالی در جمله با توجه به قرائن و در قالب سؤال چند گزینه‌ای و شناخت نوع آنها	
	۰/۷۵	اسم موصول و نوع آن، جمله صله	
	۰/۵	انواع خبر	
	۰/۵	تشخیص مبتدای مؤخر و خبر مقدّم و دلیل تقدیم و تأخر آنها	
	۰/۲۵	یافتن ضمیر فصل در جمله	
	۰/۵	تعیین اسم و خبر افعال مقاربه و اعراب آنها	
	۰/۲۵	تشخیص نوع اسم مشتق (اسم فاعل، اسم مفعول، اسم تفضیل و ...)	
	۱	تحلیل صرفی و اعراب (فقط به صورت سؤال دو گزینه‌ای شبیه تمرینات کتاب)	
	۱/۵	محلّ اعرابی و علامت اعراب (در مطالب دو سال گذشته؛ شامل: مبتدا، خبر، فاعل، مفعول به، مضاف الیه و صفت، نایب فاعل، اسم و خبر نواسخ	
نمره ۱/۵	۰/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان «وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (دو مورد)، یا ارائه سه کلمه که یکی اضافه است و دو جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای)	مهارت درک و فهم
	۱	درک مطلب (ارائه متن و طراحی چهار سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها بر اساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه شده در برگه امتحانی) یا پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی مصوّر یا ترکیبی از هر سه حالت بالا	

نوبت دوم، شهریور و دی ماه (از درس اول تا پایان درس دهم)

جمع	نمره	موضوع	مهارت‌های زبانی
۲ نمره	۰/۵	نوشتن معنای کلمه از عربی به فارسی در جمله (زیر کلمات خط کشیده می‌شود).	مهارت واژه‌شناسی
	۰/۵	مترادف و متضاد (همانند تمرینات کتاب)	
	۰/۵	تشخیص کلمه ناهماهنگ از نظر معنا در میان چهار کلمه (دو مورد) یا پر کردن جای خالی با کلمه مناسب ارائه شده	
	۰/۵	نوشتن مفرد یا جمع اسم (در حد اسم‌های کتاب‌های هفتم تا دوازدهم)	
۶/۵ نمره	۵/۵	ترجمه جمله‌های عربی به فارسی	مهارت ترجمه به فارسی
	۰/۵	انتخاب گزینه درست در ترجمه جمله عربی به فارسی (دو جمله)	
	۰/۵	تکمیل ترجمه ناقص	
۱۰ نمره	۰/۷۵	ترجمه فعل ماضی و مضارع مجهول معتل ثلاثی مجرد، معادل فارسی ماضی استمراری، ماضی بعید و ماضی نقلی، امر، نهی، مستقبل در جمله یا «تشخیص فعل ماضی، مضارع، امر و نهی، نفی، مستقبل و مصدر مناسب برای جای خالی در جمله»	مهارت شناخت و کاربرد قواعد
	۰/۷۵	مفعول مطلق و انواع آن	
	۰/۷۵	تشخیص منادا و انواع آن	
	۰/۲۵	تشخیص اغراء و تحذیر	
	۰/۲۵	مدح و ذم	
	۰/۲۵	صیغه‌های تعجب	
	۰/۲۵	مفعول فیه	
	۰/۲۵	مفعول له	
	۰/۷۵	حال و انواع آن	
	۰/۵	تمییز و انواع آن	
	۰/۷۵	مستثنی و انواع آن	
	۱	توابع (نعت، عطف، توكید، بدل)	
	۰/۷۵	مصدر ثلاثی مزید، مصدر میمی، مصدر صناعی، مصدر مره و مصدر نوع	
	۰/۵	اسم موصول و نوع آن، جمله صله	
	۰/۵	انواع خبر	
	۰/۲۵	تشخیص مبتدای مؤخر و خبر مقدم و دلیل تقدیم و تأخر آنها	
	۰/۵	تعیین اسم یا خبر افعال مقاربه و اعراب آنها	
	۰/۵	تحلیل صرفی و اعراب (فقط به صورت سؤال دو گزینه‌ای شبیه تمرینات کتاب)	
	۰/۵	محل اعرابی و علامت اعراب (در مطالب دو سال گذشته)؛ شامل: تشخیص مبتدا، خبر، فاعل، مفعول به، مضاف‌الیه، صفت، نایب فاعل، اسم و خبر نواسخ	

۱/۵ نمره	۰/۵	سؤال جورکردنی از مفهوم واژگان « وصل کردن کلمات ستون اول به توضیحات ستون دوم» (دو مورد) یا ارائه سه کلمه که یکی اضافه است و دو جمله دارای جای خالی که باید جای خالی با کلمه مناسب کامل شود. یا پر کردن جاهای خالی با گزینه‌های مناسب (سؤال دو گزینه‌ای)	مهارت درک و فهم
	۱	درک مطلب (ارائه متن و طراحی سؤال با چهار کلمه پرسشی خوانده شده) یا (ارائه چهار جمله و تعیین درست و نادرست آنها براساس مفهوم هر جمله یا براساس متن ارائه شده در برگه امتحانی، یا پاسخ کوتاه به جمله‌های پرسشی مصور، یا ترکیبی از حالت‌های بالا)	

تذکرات

برای طراحی سؤال در امتحان میان نوبت دوم و پایانی

- ۱ در طراحی سؤال امتحان نوبت اول طراحی مجاز است تا یک نمره در بارمبندی تغییراتی اجرا نماید؛ ولی در نوبت دوم باید بارمبندی دقیقاً رعایت گردد.
- ۲ سؤال ترجمه از عربی به فارسی و کاربرد واژگان باید تنوع داشته باشد.
- ۳ در بسیاری از موارد سؤالات بخش‌های مختلف با هم تلفیق می‌شوند و تفکیک مهارت‌های زبانی امکان ندارد؛ مثلاً در بخش مهارت ترجمه، امکان دارد در یک جمله چند مفهوم مختلف همزمان بیاید.
- ۴ شیوه طرح سؤال فعل در بخش قواعد بر مبنای تشخیص ماضی، مضارع، امر و نهی در جمله و تعیین فعل مناسب برای جای خالی و نیز ترجمه از عربی به فارسی است؛
مثال:

اُكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ فِعْلاً مُنَاسِبًا. یا اُخِي، ... إِلَى بَيْتِكَ. (اِرْجِعْ □ اِرْجِعُوا □)
تَرَجِّمِ الْكَلِمَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطًّا. یا اِخْوَتِي، اِرْجِعُوا اِلَى بِيوتِكُمْ.

- ۵ سؤالات گزینه‌ای به صورت دو گزینه‌ای طرح می‌شوند. (جز بخش کلمات ناهماهنگ که چهار کلمه داده می‌شود).
- ۶ طرح سؤال از معنای کلمات، در جمله طرح می‌شود. (زیر دو کلمه خط کشیده می‌شود).
- ۷ ترجمه جمله یا کلمه از فارسی به عربی در هیچ آزمون یا مسابقه‌ای طراحی نمی‌شود.
- ۸ طرح سؤال از فعل‌هایی مانند «تَعَلَّمُوا» که می‌توانند ماضی یا امر باشند باید در جمله و همراه قرائن باشد.
- ۹ سؤال تشخیص و ترجمه انواع فعل «ماضی ساده، ماضی استمراری، ماضی منفی، مضارع منفی، مجهول، مستقبل، مؤکد ...» و نیز مصدر در جمله و با فعل‌های ساده‌ای مانند كَتَبَ، ذَهَبَ، خَرَجَ طراحی می‌شود.

روش استنباط احکام (احکام ۳)، علوم و معارف اسلامی پایه دوازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

شماره درس	نوبت اول	پایانی نوبت دوم (خرداد) شهریور و دی ماه
۱	۲	
۲	۳	
۳	۳	
۴	۳	
۵	۳	
۶	۳	
۷	۳	
۱ تا ۷		۶
۸ و ۹		۵
۱۰ و ۱۱		۴
۱۲ و ۱۳		۵
جمع	۲۰	۲۰

ملاحظات

- حفظ متن آیات و روایات مورد سؤال نمی‌باشد.
- در قسمت تاریخ فقه پرسش از شماره سال‌ها طرح نمی‌شود.
- از متون عربی فقه حداکثر ۳ نمره سؤال طرح خواهد شد.

نکته

- ۱ دروس ۱ تا ۶ کتاب علوم و معارف قرآنی در آزمون نوبت اول مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد.
- ۲ از دروس ۷ تا ۱۲ این کتاب در آزمون نوبت دوم ارزشیابی به عمل می‌آید.

تبصره

بهتر است در آزمون شفاهی (قرائت و تجوید) از ۸ سطر مورد سؤال، حدود سه سطر از دروس نوبت اول و بقیه از دروس نوبت دوم پرسیده شود.

۳ هر دانش‌آموز می‌تواند با توجه به هر یک از موارد زیر، از امتیاز تشویقی بهره‌مند شود:

- قرائت آیات درس شبیه نوار آموزشی
- حفظ تمامی سوره‌های منتخب کتاب درسی
- در ارزشیابی مستمر و پایانی از سهل‌انگاری و نیز سخت‌گیری بپرهیزد؛ ارزشیابی نباید موجب تضعیف علاقه دانش‌آموزان به این درس شود. از این‌رو، باید از سخت‌گیری‌های بیجا پرهیز کرد یا به‌نحوی ارزشیابی را انجام داد که دانش‌آموزان، آن را جزئی از فرایند یادگیری احساس کنند تا محیط اضطراب‌آور، همراه با فشار روانی ایجاد نشود.
- مهارت قرائت و روان‌خوانی قرآن، به‌تدریج کسب می‌شود.
- از این‌رو، نباید انتظار داشت که همه دانش‌آموزان این مهارت را در زمان تدریس به‌طور کامل کسب کنند. هر دانش‌آموز با توجه به استعداد خود، این مهارت را به‌تدریج در دروس بعدی به‌دست می‌آورد.

بارمبندی علوم و معارف قرآنی (۳) علوم و معارف اسلامی پایه دوازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

الف) ارزشیابی مستمر: ۲۰ نمره

جمع	انجام فعالیت اندیشه و تحقیق	آزمون‌های طول ترم (کتبی یا شفاهی)	مشارکت در فرایند تدریس و انجام فعالیت‌های درس (تدبرهای قرآنی و فعالیت‌های کلاسی)	قرائت صحیح آیات ابتدایی درس
۲۰	۳	۵	۱۰	۲

نکته

انجام برخی فعالیت‌های ارائه شده در بخش «اندیشه و تحقیق»، تنها از طریق تحقیق و پژوهش نسبتاً مفصل از سوی دانش‌آموزان امکان‌پذیر است. دبیر محترم می‌تواند برای ایجاد انگیزه در دانش‌آموزان برای انجام این فعالیت‌ها، برای برخی از آنها، نمره اضافی (علاوه بر ۲۰ نمره) تا حداکثر دو نمره در نظر بگیرد و به نمره مستمر دانش‌آموزان اضافه کند.

ب) ارزشیابی پایانی در هر نیم‌سال: ۲۰ نمره

پایانی نوبت دوم (خرداد) شهریور و دی ماه	نوبت اول	درس
۰/۵	۳	اول
	۳	دوم
۱/۵	۳/۵	سوم
	۲	چهارم
۲	۳	پنجم
	۳/۵	ششم
۳/۵		هفتم
۴		هشتم
۴/۵		نهم
۴		دهم
	۲	قرائت آیات
۲۰	۲۰	جمع

نکات

- ۱ سؤالات آزمون باید براساس رویکرد کلی محتوای آموزشی؛ یعنی فهمیدن و نه حفظ کردن استوار باشد. همچنین محورهای کلیدی و اصلی محتوای کتاب باید محور آزمون باشد و از نکات حاشیه‌ای و فرعی نباید برای طرح سؤال استفاده شود.
- ۲ در انتهای دروس، بخش‌هایی با عنوان «اندیشه و تحقیق» و «برای مطالعه» قرار داده شده است؛ مباحث این بخش‌ها و نیز مطالب ارائه شده در پاورقی‌ها در امتحان کتبی طرح نخواهد شد.
- ۳ حفظ متن آیات و روایات و ترجمه‌های آنها و نیز متن اشعار الزامی نیست، البته می‌توان از مفهوم آیات و روایات سؤال طرح کرد.

▀ بارمبندی اصول عقاید (۳)، علوم و معارف اسلامی پایه دوازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

ارزشیابی این درس در دو بخش انجام می‌شود:

الف) ارزشیابی مستمر شامل

- ۱ انجام فعالیت‌های داخل درس (مانند تدبر در قرآن، فعالیت کلاسی و...): ۵ نمره
 - ۲ حضور فعال در فرایند تدریس و مشارکت در گفت‌وگوهای کلاسی: ۵ نمره
 - ۳ پرسش‌ها و آزمون‌های طول ترم: ۱۰ نمره
- انجام پیشنهادهای، نگارش مقالات تحقیقی و انجام کارهای هنری و ادبی تا دو نمره به معدل نمره مستمر اضافه می‌کند.

ب) ارزشیابی پایانی

ارزشیابی پایانی کتبی و نهایی است و ۲۰ نمره کامل را به خود اختصاص می‌دهد. این ارزشیابی براساس رویکرد کلی محتوای آموزش یعنی فهمیدن، نه حفظ کردن استوار است. محورهای کلیدی و اصلی، محور آزمون است و از مطالب حاشیه‌ای و فرعی نباید سؤال طرح شود.

۱ در ارزشیابی پایانی از بخش «هم‌اندیشی» حداکثر ۳ نمره و نیز از بخش «اندیشه در آیات» نیز حداکثر ۳ نمره سؤال طرح خواهد شد.

۲ حفظ کردن عین آیات و روایات ضروری نیست، بلکه برداشت و استنباط از آنها اهمیت دارد. از مفاهیم آیات باید به‌گونه‌ای سؤال طراحی شود که مرتبط با موضوعات درس باشد.

۳ آیاتی که ترجمه آنها در کتاب آمده است نباید ترجمه آنها در ارزشیابی‌ها پرسش شود. همچنین نباید به‌گونه‌ای سؤال طرح شود که تداعی‌کننده درس عربی باشد.

نوبت دوم (خرداد) شهریور و دی‌ماه	نوبت اول	درس
۱/۵	۴	۱ و ۲
	۲/۵	۳
۲/۵	۴/۵	۴
	۴/۵	۵
	۴/۵	۶
۳		۷
۳		۸
۳		۹
۳		۱۰
۴		۱۱
۲۰	۲۰	جمع

۴ در برخی از دروس، بخش‌هایی با عنوان «برای مطالعه» وجود دارد. از این بخش و پاورقی‌ها، در هیچ آزمونی اعم از آزمون‌های وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مستمر یا پایانی سؤالی طرح نمی‌شود.

۵ توجه به صحت قرائت آیات در همه دروس همواره مطلوب است، اما با وجود درس مستقل علوم و معارف قرآنی، نمره‌ای به بحث قرائت در این درس اختصاص نمی‌یابد.

▀ بارم‌بندی اخلاق اسلامی (۳)، علوم و معارف اسلامی پایه دوازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

درس	عنوان	نوبت اول	نوبت دوم (خرداد) شهریور و دی‌ماه
۱	اخلاق به رنگ بهشت	۴	۳/۵
۲	خوب بودن یا نبودن مسئله این است	۴	
۳	خوب همیشه خوب است!	۴	
۴	تکیه بر بی کران	۴	۱/۵
۵	آسمان نزدیک است...	۴	
۶	و خدا گفت: تو را من چشم در راهم!		۳
۷	حال سبک باران خوش است!		۳
۸	شکوه شکیبایی		۳
۹	رشک و اشک		۳
۱۰	حیاتی به رنگ حیا		۳
جمع		۲۰	۲۰

▀ توضیحات

- ▀ سؤالات کلی و از مفاهیم اصلی درس طراحی گردد.
- ▀ مفاهیم آیات و روایات مورد ارزشیابی قرار گیرد.
- ▀ زمان تدریس این کتاب، ۱ ساعت در هفته و نوع آزمون کتبی است.

ارزشیابی در دو بخش انجام می‌گیرد:

الف) ارزشیابی مستمر

نمره ارزشیابی مستمر دانش‌آموز با توجه به میزان مشارکت وی در فعالیتهای یادگیری و در فرایند آموزش تعیین

بارمبندی جریان شناسی اندیشه‌های معاصر دوازدهم علوم و معارف اسلامی سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

ارزشیابی این درس در دو بخش انجام می‌گیرد:

الف) ارزشیابی مستمر

در این ارزشیابی فعالیت دانش‌آموزان از آغاز هر ترم باید مورد توجه واقع شود. ارزشیابی مستمر، شامل امور زیر است:

- ۱ مشارکت در فرایند آموزش ۳ نمره
- ۲ انجام فعالیت‌های کلاسی ۵ نمره
- ۳ انجام بخش اندیشه و تحقیق ۵ نمره
- ۴ آزمون‌های طول ترم ۷ نمره

ب) ارزشیابی پایانی

این ارزشیابی براساس رویکرد کلی محتوای آموزش، یعنی فهمیدن، نه حفظ کردن، استوار است، ۲۰ نمره دارد و در پایان هر نیم‌سال انجام می‌گیرد.

نوبت دوم (خرداد) شهریور و دی‌ماه	نوبت اول	درس
۱	۲/۵	اول
۱	۳	دوم
۰/۵	۲/۵	سوم
۱	۳	چهارم
۱/۵	۵/۵	پنجم
۱	۳/۵	ششم
۳	—	هفتم
۳	—	هشتم
۳	—	نهم
۳	—	دهم
۲	—	یازدهم
۲۰	۲۰	جمع

بازمبندی تاریخ (۳)، علوم و معارف اسلامی پایه دوازدهم سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲

نوبت دوم (خرداد) شهریور و دی ماه	نوبت اول	درس
۱	۳	۱
۱	۲/۵	۲
۱/۵	۳	۳
	۲/۵	۴
۱/۵	۳	۵
	۳	۶
۱	۳	۷
۲		۸
۲		۹
۲		۱۰
۲		۱۱
۲		۱۲
۲		۱۳
۲		۱۴
۲۰	۲۰	جمع